

ТЕМА 6. ОБЛІК І КАЛЬКУЛЮВАННЯ ЗА ЗМІННИМИ ВИТРАТАМИ

Підприємства
використовували
методи обліку повних
витрат за трьома
напрямами:

за елементами (статтями)
витрат;

за центрами
відповідальності;

за видами продукції.

ОСНОВНІ РИСИ ПОВНОГО І НЕПОВНОГО ОБЛІКУ ВИТРАТ ТА КАЛЬКУЛЮВАННЯ СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ

Повний облік витрат	Неповний облік (змінних, прямих) витрат
Орієнтований на повне покриття всіх витрат і наступну оптимізацію (максимізацію) чистого прибутку	Орієнтований на покриття прямих витрат і наступну оптимізацію (максимізацію) доходу
Ефективний для прийняття довгострокових управлінських рішень	Ефективний для прийняття короткострокових управлінських рішень щодо ціни
Забезпечує контроль зв'язків між виробництвом та реалізацією на тривалу перспективу, але не придатний для короткострокового періоду	Забезпечує контроль зв'язків між виробництвом та реалізацією для короткострокового періоду, дозволяє встановити нижню межу відпускної ціни
Забезпечує точний, але надто трудомісткий і складний контроль	Забезпечує оперативний контроль за рахунок надання простої сигнальної інформації
Орієнтує адміністрацію на одержання найкращих результатів	Орієнтує адміністрацію на пошук оптимальних рішень шляхом адаптації виробничої програми до змінних умов ринку
Є основою довгострокової політики в галузі виробництва і збуту продукції	Є простим інструментом поточного управління господарською діяльністю підприємства
Використовується в перспективному плануванні і для прийняття внутрішньовиробничих управлінських рішень	Використовується в поточному та внутрішньо виробничому плануванні

Директкостинг – визначають як систему управлінського обліку, що ґрунтується на класифікації витрат на постійні та змінні, калькулюванні собівартості продукції лише за змінними витратами, а також на аналізі різних рівнів собівартості продукції

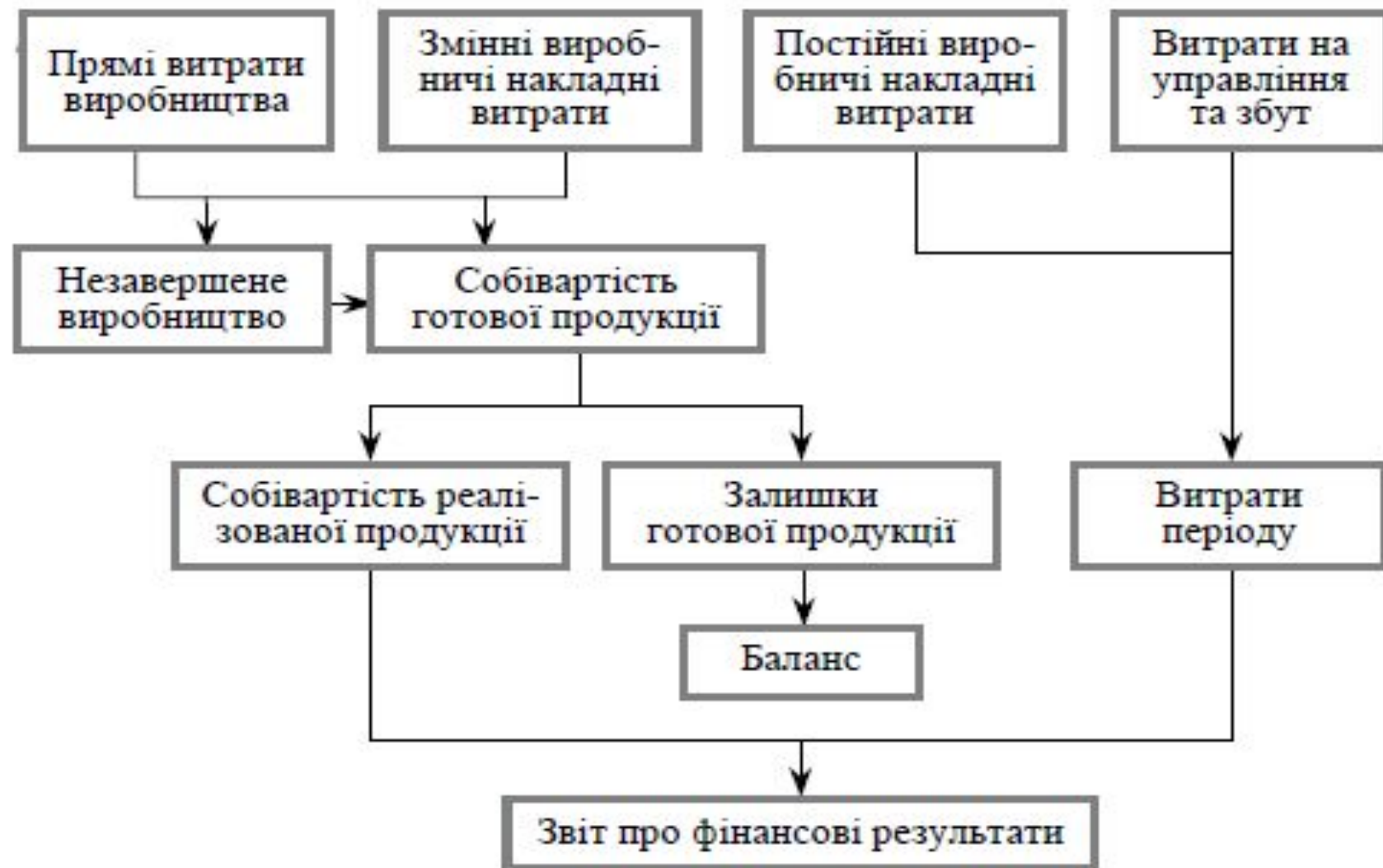

Рис. 4.1. Схема обліку та калькулювання собівартості продукції за системою «директ-костинг»

Загалом, система директкостинг базується на наступних принципах:

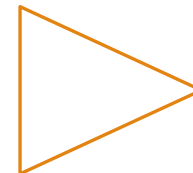
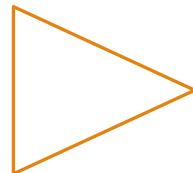
- * постійна спрямованість обліку на кінцевий результат, тобто на визначення маржі за виробами, центрами відповідальності та фінансового результату (прибутку чи збитку) в цілому по підприємству;
- * здійснення обліку за виробами виключно за змінними витратами, у зв'язку з цим і калькулювання собівартості продукції на рівні змінних витрат;
- * ведення обліку постійних витрат у цілому по підприємству з їх подальшим відшкодуванням за рахунок маржинального доходу;
- * визначення маржі за виробами як основної бази оперативного управління цінами та ціноутворення.

Сутність прийняття управлінських рішень на основі системи директкостинг зводиться до трьох основних положень:

*управлінськи
й аналіз і
прийняття
рішень
ґрунтується
на показнику
реалізації

*усі постійні
витрати періоду
повинні бути
покриті
(відшкодовані)
доходом від
продажу продукції;

*готові вироби та
незавершене
виробництво
оцінюються лише за
змінними
витратами,
відповідно постійні
витрати не
відображаються в
записах

Розмежування постійних витрат підприємства залежно від рівня (місця) їх виникнення на наступні види:

Перевагами розвинутого директкостингу є:

а) виникнення категорії специфічних (прямих) постійних витрат і системи на пів-марж та регулювання на цій основі обсягів виробництва й реалізації продукції, собівартості та ціни;

б) впровадження ступеневої (пірамідальної) система калькулювання собівартості продукції на базі даних про змінні витрати і специфічні прямі постійні витрати;

в) визначення результатів (марж) за зовнішніми сегментами, що знаходяться за межами підприємства, тобто використання маркетингових принципів у системі управлінського обліку

Дякую за увагу!

